

Trabzon İlahiyat Dergisi
Trabzon Theology Journal
ISSN 2651-4559 | e-ISSN 2651-4567
TİD, cilt / volume: 9, sayı / issue: 2
(Güz / Autumn 2022): 445-450

Vefeyât: Prof. Dr. Raşit Küçük Hocamızın Ardından!
Obituary: After Our Teacher Prof. Raşit Küçük

Cemal Ağırman

Prof. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi,
Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı
Prof., Cumhuriyet University, Faculty of Theology,
Department of Basic Islamic Sciences
Sivas/Turkey

e-mail: agirman@cumhuriyet.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8757-9515>
DOI: 10.33718/tid.1220207

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Type: Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Date Received: 16 Aralık / December 2022
Kabul Tarihi / Date Accepted: 20 Aralık / December 2022
Yayın Tarihi / Date Published: 31 Aralık / December 2022
Yayın Sezonu / Pub Date Season: Aralık / December

Atıf / Citation: Cemal Ağırman, "Prof. Dr. Raşit Küçük Hocamızın Ardından!", *Trabzon İlahiyat Dergisi* 9/2 (Güz 2022): 445-450

İntihal: Bu makale, iThenticate yazılımınca taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

Plagiarism: This article has been scanned by iThenticate. No plagiarism detected.

web: <http://dergipark.gov.tr/tid>
mailto: trabzonilahiyatdergisi@gmail.com

Copyright © Published by Trabzon Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi.
Trabzon University, Faculty of Theology,
Trabzon, 61080 Turkey.
Bütün hakları saklıdır. / All right reserved.

Prof. Dr. Raşit Küçük Hocamızın Ardından!

Bir yıldız daha bu fâni âlemden ebedî âleme göçtü... 1947'de Antalya'nın Akseki İlçesi Menteşbey köyünde başlayıp zorluk, yokluk ve çilelerle devam eden fakat ilim yolculuğu ve dava uğrunda dolu dolu yaşanan bir hayat... 1970'de Konya Yüksek İslam Enstitüsü mezuniyeti, 1975'de Erzurum Yüksek İslam Enstitüsü öğretim görevliliği, 1981'de İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü ataması ve öğretim görevliliği ve üyeliği, 2003'de profesörlük, 2007-2011 yıllarında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dekanlığı, 2011-2014 yıllarında Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu başkanlığı, ardından emeklilik ve daha sonra İSAM başkanlığı ve sonrası Kur'an'a, onun en güzel yaşama biçimi olan Sünnet'e, hâsılı Allah'a adan ve 22 Kasım 2022'de İstanbul'da ebedî âleme göç ederek dünya kısmı sona eren bir hayat... Şahit olduğumuz ve duyarak muttali olduğumuz bu hayat neticesinde mahşerde sorulacak olan "Ömrünüzü nerede ve nasıl geçirdiniz?" sualine Raşit Küçük hocamızın en rahat cevap vereceğini ümit ediyor ve diliyoruz. Her şeyden önce biz onun ilmiyle âmil olduğuna şahidiz.

Bilim insanı veya âlim olmak kolaydır. Bütün imkân ve enerjinizi ortaya koyar, azim ve kararlılığınızla bunu başarabilirsiniz. Fakat ilmiyle âmil olmak bu kadar kolay değildir. İlmin yanı sıra güçlü bir irâde, tam bir samimiyet ve büyük bir nefis mücadelesi ister. Bu mücadeleyi başarabilenler ancak ilmiyle âmil olabilirler. Nitekim meslek algısı ve pazarlamacı mantığıyla ilim elde edenler bunu başaramazlar ve başaramamaktadırlar. Günümüzde sıkça dile getirilen bir deyimle ifade etmek gerekirse "hesabî değil hasbî" hedeflerle yola çıkanlar ancak, bunu başarabilirler. Zamanımızın bütün olumsuzluklarına rağmen duruşuyla ve yaşantısıyla örnek olma düzeyinde bunu en iyi başaranlardan birinin Raşit Küçük hocamızın olduğunu söyleyebiliriz. Eminim hocamızı tanıyanlar bunu tasdik edeceklerdir. Ben şahsen Raşit Küçük hocamdaki o vakur duruşa gıpta ile her şahit olduğumda onun gibi bir duruş sergileyememenin ezikliğini her defasında hisseder oldum. 1980 hâdisesinde Erzurum'da sergilediği duruş bunun en güzel ispatıdır. O yıllarda Erzurum İmam Hatip Lisesinde öğrenciydim. Hocamız kendi diliyle anlattığı hayat hikayesinde anlatmayı saklı tuttuğu -belki hakaret belki işkencelere rağmen- bildiği doğrulardan ve inandığı davadan hiç taviz vermedi. Belki bunun bir mükâfatı olarak sürgün amaçlı İstanbul'a gönderilişini Allah nimete dönüştürdü. Çünkü hocamız İstanbul'da davaya daha fazla hizmet etme imkânı ve alanı buldu.

Raşit Küçük hocamız İstanbul'da dinî, siyasî, ilmî, fikrî ve kültürel hareketlerin öncüsü ve yönlendiricisi oldu. Bazı siyasî hareketlerde kurucu üyelik ve danışmanlık yaptı. Bazı dergilerin perde arkasında kurucusu, fikir babası oldu. İlim meclislerinden zaten hiç uzak durmadı. Dava adına her alanda aktif rol aldı. O kadar ki onun dava adına yürüttüğü faaliyetler toplumsal olarak yürütülen faaliyetlerle sınırlı kalmadı. Ferdî planda maddî destek sağladığı öğrenciler belki bu faaliyetlerin ileriye dönük en önemli kısmını oluşturuyordu. Zira ideal nesillerin yetişmesi için en önemli faktör öncü rol oynayacak insanlar yetiştirmektir.

Raşit Küçük hocamız bilgi ve fikir düzeyinde yaptığı rehberliğin yanı sıra maddî olarak da bu tür faaliyetlerde etkin rol aldı. Kendi ifadesiyle maaş almaya başladığı günden beri hiç kimseye hissettirmeden maaşının bir kısmını ihtiyaç sahibi öğrencilere verdi. 2018'de bir televizyon programında dile getirdiği bu hususu belki örnek olur, teşvik olur amacıyla o anda söylediğini de ifade etti. Raşit Küçük hocamızın sadece kendi maaşından değil, geniş çevresindeki potansiyelleri de harekete geçirmek konusunda etkin rol oynadığını duyardık.

Raşit Küçük hocam benim hem lisansta hem yüksek lisan ve doktora da hocamdı. Yüksek lisans tez danışmanımdı. Yüksek lisans tezimi onunla bitirdim. Doktora da Raşit Küçük hocamla başladık. Ancak yurt dışına gitmek gibi bir durum söz konusu olduğu için İsmail Lütfi Çakan hocama geçtim. Doktoramı İsmail Lütfi Çakan hocamda bitirdim. Marmara İlahiyatın her üç yıldızından da istifade etmek nasip olduğu için Rab-bime hamd ediyorum. Bütün hocalarımız elbette yıldız gibidirler. Ancak branş gereği akademik alanda ellerinde yetiştiğim hocalarımdan daha fazla istifade etme imkânım oldu. Bununla beraber hocalarımı anlatmak bana düşmez, buna gücüm de yetmez. Ancak hocalarımdan etkilendiğim birkaç hususu paylaşmanın da yararlı olacağını düşünüyorum.

Marmara İlahiyatın hadis hocaları (Raşit Küçük-Yaşar Kandemir-İsmail Lütfi Çakan) üçlüsünün çok farklı bir birliktelikleri vardı. Beraber çalışmak ve birlikte üretmek konusunda farklı bir örneklik sergilediler. Kürsüleri, televizyonları, Hz. Peygamber'i (s.a.v.) ve onun Sünnetini (hayat modelini) anlatma fırsatı buldukları her imkânı değerlendirdiler. Birincil işleri bunu telakki ettiler. Öncelikle yaşamak, sonra yazmak ve anlatmak adına ne gerekiyorsa onu yapmaya gayret ettiler. Ömürlerini buna vakfettiler. Yaşar Kandemir hocamızın *Mevzu Hadisler* adlı çalışmasının

ötesinde birebir “bu hadis zayıftır, şu hadis uydurmadır” gibi işin bu akademik yönüne çok fazla eğilmediler. Onlar bu alanı başkalarına bırakarak sünnetin pratiğine, yaşayarak örnekliliğine ağırlık verdiler. Hilm, edep ve ahlâkî duruşları ile de bunu ispatladılar. Raşit Küçük hocamızın karşısında durup da ondan etkilenmeyen mi vardı?!. Ders esnasında onun karşısında kendimizi güneşin karı eritmesi gibi eridiğimizi hissederdik. Hâlen sınıfta öğrencilere bir kitaplarını tanıtır veya sorumlu tutarken, hocaları “sünnetin hayatlarında temessül ettiği kimseler” olarak ancak ifade edebiliyorum. Raşit Küçük hocamız ve diğer hocalarımızın sözlü anlatımlarındaki samimiyetin yanı sıra duruşu ve sünnetin kendilerinde temessül edişi başka nasıl anlatılabilir ki... Raşit Küçük hocamın sakinliği, konuşma üslubu, insanlarla iletişimi, değer veriş başka nasıl ifade edilebilir ki?!. Oda arkadaşı İsmail Lütfi Çakan hocamızın ifade ettiği gibi hiç ama hiç “sesini yükseltmesine”, “hızlı koşmasına” şahit olunmaması nasıl izah edilebilir? Bir insan ömründe hiç mi sesini yükseltmez, vakarını bozmama adına, hiç mi hızlı koşmaz?.. Hâsılı hayatı her yönüyle etkileyici olan hocamızın ilim ve hilmini, ahlakî duruş ve vakarını yazıları ve hadis yorumlarında da alenen görebilmekteyiz.

Bu üç hocamızın çok önemsedikleri hususlardan biri de İmam-Hatipler ve neslidir. İmam-Hatip neslinin ilklerinden oldukları ve hangi zor şartlarda kurulup geliştiklerini, uzun bir inkıttadan sonra dinî inanç ve duyguların yeniden yeşermesine sağladıkları katkıyı bizatihi görüp yaşadıkları ve yine bizatihi adanmışlık ruhu ile her yönüyle katkı sağladıkları için İmam-Hatiplere farklı önem ve titizlik gösterdiler. İlk İmam-Hatip nesli bu üç hocamızın yanı sıra Hayrettin Karaman ve Bekir Topaloğlu (merhum) hocalarımızın fiilî gayretleri ve yazdıkları ders kitapları ile yetti.

Çok etkilendiğim ve öğrencilerime örnek olarak anlattığım hocalarımın İmam Hatiplilik aşkı ile ilgili şöyle bir hatıramı paylaşmak istiyorum: Nasip oldu İsmail Lütfi Çakan hocamı Sivas İlahiyat Fakültesine bir konferansa davet ettik. Allah razı olsun, kırmadılar bizi, teşrif ettiler. Sabah erken geldiler. Hocamız hem uykusuz hem yorgundu, dinlenmesi gerekiyordu. Yorgun hâliyle Cemal, dedi. “Beni bir İmam-Hatibe götür, İmam-Hatipte de çocuklarla konuşmak, sohbet etmek istiyorum.” Hocam ısrar edince kıramadım. Merkezde Erkek İmam-Hatip Lisesi ile görüştük, öğrencileri ayarladık ve gittik. Hocamız öğrencilerle İmam-Hatip nesline yönelik, motivasyon yüklü mükemmel bir sohbet yaptı. Hocamızın

İmam-Hatip nesline yönelik bu aşkını, gayretini hiç unutamıyorum. Her potansiyel ve fırsatın değerlendirilmesi gerektiği açısından son derece önemli ve güzel bir örnekti bu.

İlahiyat konferansında da öğrencilere özel bir yönlendirme olmadan salonun dolması hatta dışardan gelen misafirlerin salonda yer bulamayıp ayakta kalması iştirak açısından bizi ayrıca mutlu etti. Zira öğrenciler hocamızı giyaben tanıyorlardı. Diğer hocalarımızı da getirmeyi çok arzuladık fakat nasip olmadı. Özellikle Raşit Küçük hocamın programları yoğundu. İSAM başkanı iken ziyaret edip davet etmek nasip oldu fakat davetin gerçekleşmesi nasip olmadı.

Her üç hocamın beni etkileyen diğer önemli özellikleri emekli olmalarına rağmen boş durmamaları, eğitim ve irşat faaliyetlerden kopmamaları oldu. Hem sözlü hem fiilî olarak eğitim ve irşat faaliyetlerine devam ettiler. Rabbim uzun ve sağlıklı ömürler versin, diğer hocalarımız bu faaliyetlerine hâlâ devam ediyorlar. Bir telefon görüşmemizde Yaşar Kandemir hocam; piyasada, ortalıkta, halkın dilinde veya internet ortamında hadisi inkâra veya aleyhinde dolaşan fikir, konuşma ve sorular varsa kendilerine bildirilmesini, cevap verme sadedinde bir çalışmasının olduğunu ifade etmişti. Bunun sonucunda *Hadis Karşıtları Ne Yapmak İstiyor?* adlı kitabı yayımlandı.

Bu üç hocamız ve bunlar gibi hayatlarını bu davaya adanmışların hayatları, Tıpkı *Yedi Güzel Adam* gibi belgeselin ötesinde bir filme dönüştürülmesi gerekir, diye düşünüyorum. Raşit Küçük hocamızın dilinden hayat hikayesini dinlerken çektiği zorluklara hepimiz muttali olduk. Tam ideal bir hayat mücadelesi örneğiydi. Örnek bir hayat nasıl olur, bir hayat mücadelesi nasıl verilir, nereden nereye nasıl gelinir, bir âlim nasıl yetişir, Allah kimlere nasıl lütuflarda bulunur, yeni neslin görmesi gerekiyor. Maalesef yeni nesil yaşayan numunelerden yoksun yetişiyor.

Numune insanlar yok değildir elbet. Fakat bu dijital çağda gençliğin gündemine girmek o kadar kolay olmuyor. Moda olgusu o kadar etkin ki gençlerin üzerinde!.. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) örnek hayatını cazip hâle getirip gençlerin gündemine sokmak maalesef çok zor. Bunun yollarını aramaya, kafa yorup eyleme dönüştürmeye şiddetle ihtiyaç var. Artık İlâhiyât'a gelen öğrencilerimizin profili bile değişti. Maalesef her şey normalleştirildi. Aileler de çaresiz durumda! Konumu ne olursa olsun artık anne babanın sözü de evde pek geçmiyor. Güzel bir lisanla "evladım şu

tavrınız yanlıştır, şöyle olması gerekiyor” dediğinizde, “kuşak farkı” diyorlar. Sınıfta bazen öğrencilere “çocuklar bizi ve şu kâinatı yaratan, bize sayısız nimetler bahşeden Allah’ın lehimize olan -çünkü O müstağnidir- ve iki cihan mutluluğumuz için koyduğu prensipler, moda merkezleri kadar üzerimizde etkinliği yoksa sizce bu ‘eşref-i mahluk’ olgusuyla bağdaşır mı?” diyerek serzenişimi dile getirdiğim oluyor. Fakat gerçek bu. Temsil ve örneklığe şiddetle ihtiyaç var. Hem de karı, buzu eriten Güneş gibi gönlüllere nüfuz eden bir örneklığe...

Bir gün derste çocukları onore edip motive etmek için İlahiyat neslinin öneminden, toplumun onlara olan ihtiyacından bahsettim ve onlara “Çocuklar artık bu din sizin omuzlarınızda yükselecek. Biz miadımızı doldurduk. Artık yeni nesil sizlerin ellerinde şekillenecek. Topluma dinini ve değerlerimizi anlatacak başka bir merci kalmadı. Eskiden her ilde olmasa da belli başlı illerde toplumu sürükleyen, kasetleri elden ele dolaşan, sözü dinlenen Timurtaş, Tahir Büyükkörükçü, Ahmet Efendi gibi hocalarımız vardı. Sezai Karakoç, Şule Yüksel Şenler, Emine Şenlikoğlu gibi kitap, roman, şiir ve konferansları ile gençliğin fikir ve inançlarını diri tutan güzide insanlar vardı. Beğenir veya beğenmezsiniz, bunlar iz bırakan, gençliği peşinde sürükleyen insanlardı. Ama bugün öyle toplumu kitlesel olarak sürükleyen kimseler yok. Bu dini anlatmak sizlere kaldı artık. Bu büyük bir nimet olmakla beraber sorumluluğu da ağırdır. İlahiyatçı olmak herkese nasip olmaz. Bunun kıymetini ve sorumluluğunu iyi bilin, kendinizi ona göre yetiştirin.” dedim. Diyanet İşleri Eski Başkanı Mehmet Görmez hocamızın Raşit Küçük hocamız için söylediği “ilmi ve hilmi kendisinde birleştiren” kişi olmak kolay olmadığı gibi herkese de nasip olmuyor. Yaşayan örnekler olarak bu hocalarımızın kıymetini bilmek ve örnek almak şiarımız olmalı, diye düşünüyorum.

Bir gün ömrü talebe okutmakla geçen bir hocamın vefatına çok üzülmüş ve çok ağlamıştım. Yanımda onun bu hâlini bilen bir büyüğüm “O defteri dopdolu gitti. Sen ona değil, kendine ağla demişti”. Evet Raşit hocamızın da defteri bi-iznillâh dopdoluydu. Mekânı cennet olsun!..